

K O M U N I K A T
Z B A D A Ń

Warszawa, lipiec 2009

www.cbos.pl • sekretariat@cbos.pl

BS/104/2009

NASTROJE SPOŁECZNE W LIPCU

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku
3 października 2008 roku

- ▶ W ciągu ostatniego miesiąca zmalał odsetek badanych pozytywnie oceniających kierunek rozwoju sytuacji w Polsce (o 3 punkty, do 26%). Liczba osób krytycznie postrzegających sytuację w kraju w zasadzie nie uległa zmianie (59%). Z perspektywy rocznej – od lipca 2008 – przybyło niezadowolonych z rozwoju sytuacji w Polsce (o 10 punktów procentowych) i w takim samym stopniu ubyło zadowolonych.

- ▶ W stosunku do czerwca warunki materialne gospodarstw domowych respondentów częściej określone są jako przeciętne (45%, wzrost o 3 punkty), rzadziej zaś jako dobre (38%, spadek o 4 punkty). W zasadzie nie zmienił się odsetek osób niezadowolonych ze swoich warunków bytu (17%).

- ▶ Nieznacznie pogorszyły się oceny sytuacji w zakładach pracy. Od czerwca zmniejszył się odsetek osób zadowolonych z sytuacji w pracy (o 3 punkty, do 45%) i jednocześnie w takim samym stopniu przybyło postrzegających ją jako przeciętną (o 3 punkty, do 34%). Nadal blisko co piąty respondent (19%) negatywnie ocenia sytuację w swoim zakładzie pracy.

W wakacje ubiegłego roku Polacy lepiej oceniali ogólną sytuację w kraju i z większym optymizmem patrzyli w przyszłość. Światowy kryzys ekonomiczny wpłynął na postrzeganie kondycji polskiej gospodarki i rozwoju sytuacji w kraju. Dodatkowo niepokoić mogą stopniowo pogarszające się opinie o sytuacji w zakładach pracy. Warto jednak podkreślić, że zarówno oceny sytuacji materialnej badanych, jak i przewidywania w tym zakresie są względnie stabilne¹.

OCENY

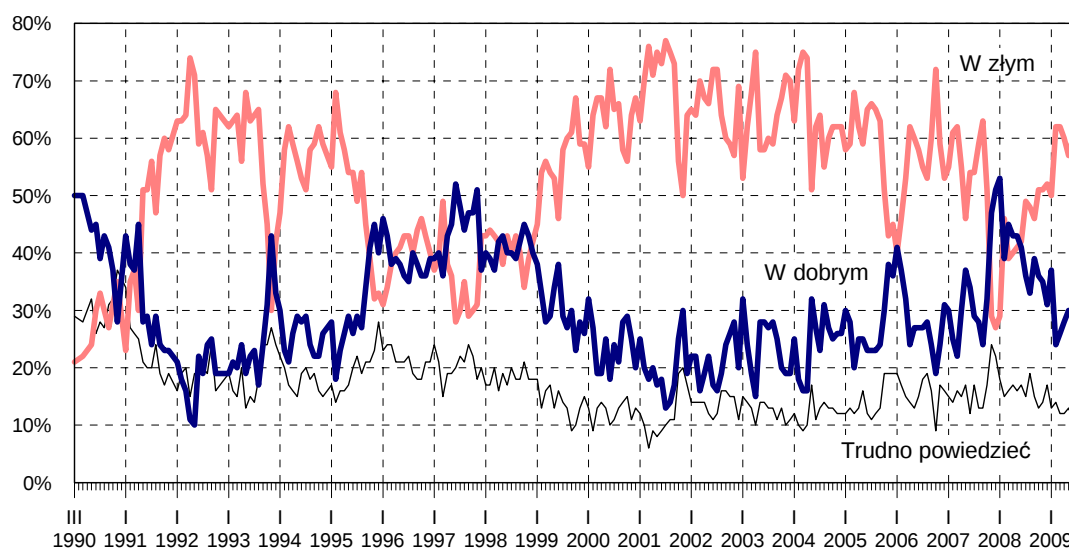
W ciągu ostatniego miesiąca opinie o kierunku **rozwoju sytuacji w Polsce** niewiele się zmieniły. Odnotowaliśmy 3-punktowy spadek odsetka ocen pozytywnych (do 26%) i prawie taki sam jak w czerwcu odsetek negatywnych (59%). Z perspektywy rocznej przybyło osób niezadowolonych z rozwoju sytuacji w kraju (o 10 punktów procentowych) i w takim samym stopniu ubyło zadowolonych.

Tabela 1

Czy, ogólnie rzecz biorąc, sytuacja w naszym kraju zmierza w dobrym czy też w złym kierunku?	Wskaзания respondentów według terminów badań												
	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII
	2008						2009						
	w procentach												
W dobrym	36	33	39	36	35	31	37	24	26	28	30	29	26
W złym	49	48	46	51	51	52	50	62	62	60	57	60	59
Trudno powiedzieć	15	19	15	13	14	17	13	14	12	12	13	11	15

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (230) przeprowadzono w dniach 2–8 lipca 2009 roku na liczącej 1125 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych Polaków.

RYS. 1. CZY, OGÓLNIE RZECZ BIORĄC, SYTUACJA W NASZYM KRAJU ZMIERZA W DOBRYM CZY TEŻ W ZŁYM KIERUNKU?

Oceny rozwoju sytuacji w Polsce zależą istotnie od wykształcenia i warunków materialnych badanych. Opinie pozytywne przeważają wśród osób z wyższym wykształceniem, najlepiej zarabiających, są również relatywnie lepsze wśród respondentów dobrze oceniających własne warunki materialne.

Zadowolenie z kierunku rozwoju sytuacji w kraju wyraża ponad połowa ankietowanych, którzy w najbliższych wyborach parlamentarnych oddaliby głos na PO. Wśród zwolenników SLD opinie na ten temat są podzielone (z przewagą krytycznych), natomiast w pozostałych potencjalnych elektoratach, jak również w grupie osób niezamierzających głosować, dominują złe oceny sytuacji w kraju.

Tabela 2

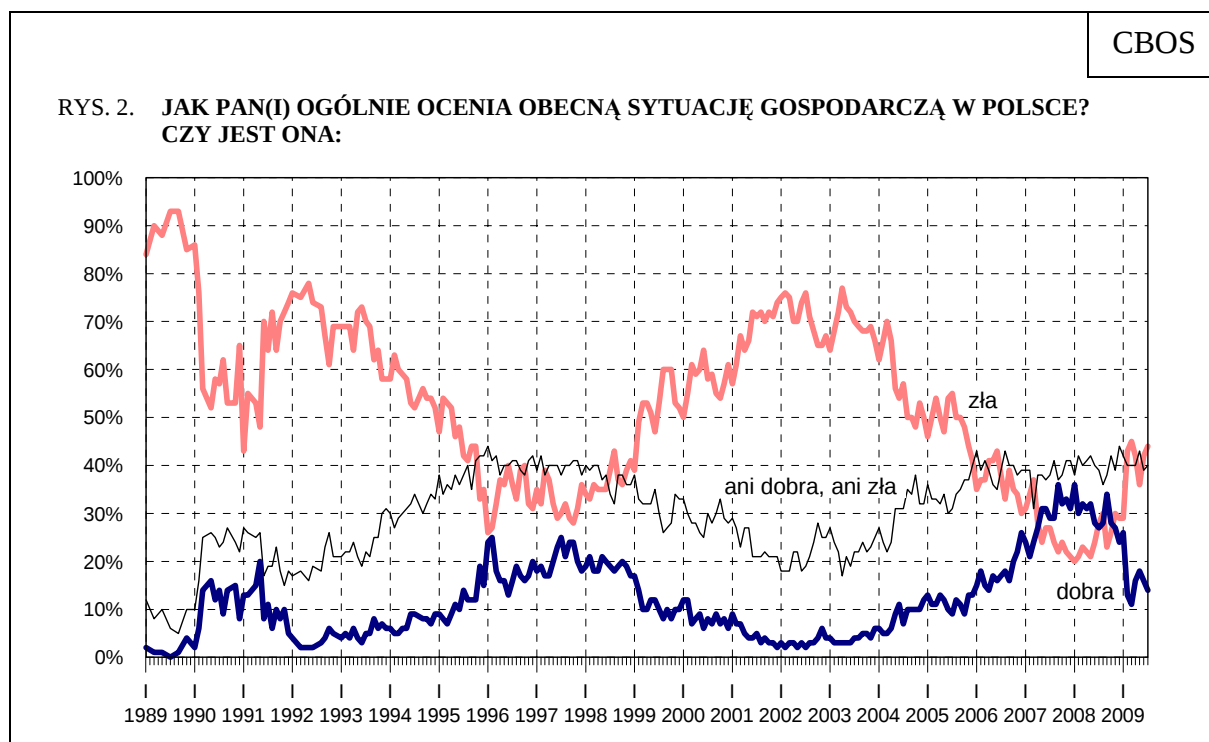
Potencjalne elektoraty*	Czy, ogólnie rzecz biorąc, sytuacja w naszym kraju zmierza w dobrym czy też w złym kierunku?		
	W dobrym	W złym	Trudno powiedzieć
	w procentach		
PO	54	31	15
SLD**	41	48	11
PSL**	26	60	15
PiS	29	61	10
Niezamierzający głosować	15	73	12

* Określone na podstawie deklaracji głosowania w ewentualnych wyborach parlamentarnych
 ** Odpowiedzi potencjalnych wyborców SLD oraz PSL należy traktować ostrożnie z powodu niewielkiej ich liczebności w badanej próbie

Oceny **sytuacji gospodarczej** są niemal takie same jak w czerwcu. Ponad dwie piąte badanych (44%) uważa, że jest ona zła, jedynie co siódmy (14%) – że dobra. Nadal dużą grupę (40%) stanowią osoby postrzegające kondycję gospodarczą kraju jako przeciętną.

Tabela 3

Jak Pan(i) ogólnie ocenia obecną sytuację gospodarczą w Polsce? Czy jest ona:	Wskazania respondentów według terminów badań													
	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	
	2008						2009							
	w procentach													
– dobra	27	28	34	28	27	24	26	13	11	16	18	16	14	
– ani dobra, ani zła	39	36	38	42	39	44	42	40	40	40	43	39	40	
– zła	28	30	23	26	30	29	29	43	45	42	36	42	44	
Trudno powiedzieć	6	6	5	4	4	3	3	4	4	2	3	3	2	

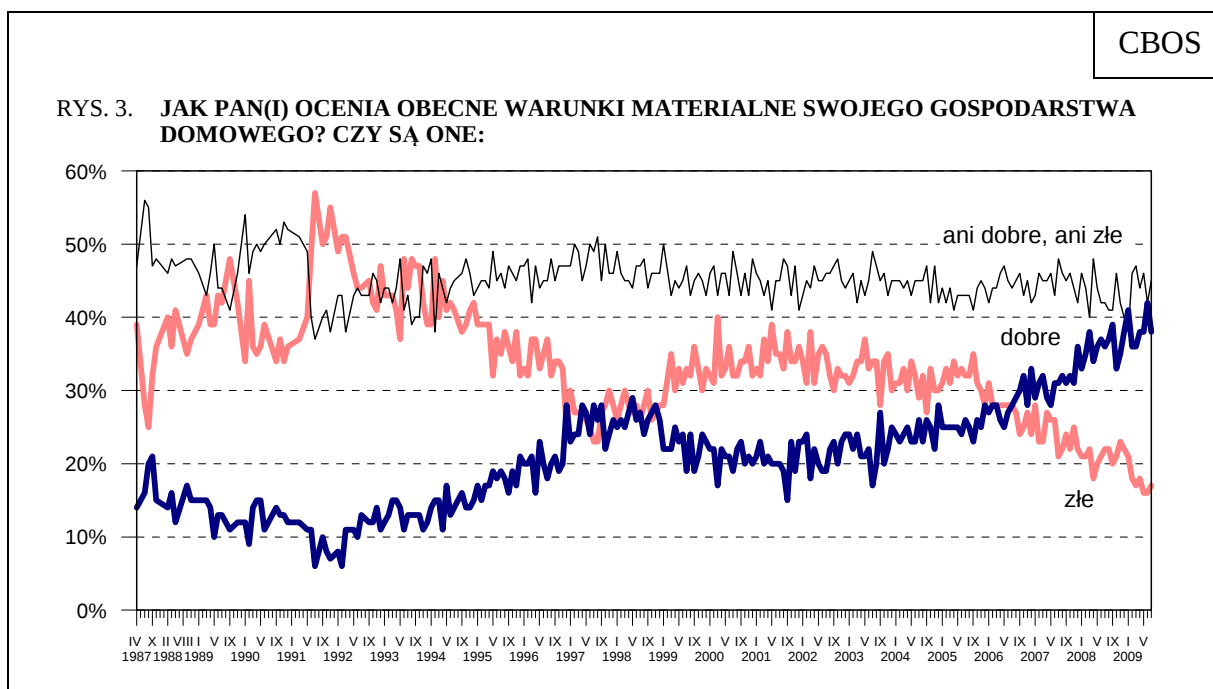
Pominięto „trudno powiedzieć”

Ocena stanu gospodarki związana jest z wykształceniem oraz sytuacją materialną badanych. Wśród osób z wyższym wykształceniem oraz tych, które dobrze oceniają własne warunki materialne, odnotowujemy relatywnie więcej pozytywnych opinii o sytuacji gospodarczej niż wśród pozostałych, niemniej nawet w tych grupach częstsze są oceny złe niż dobre.

W porównaniu z czerwcem **warunki materialne gospodarstw domowych respondentów** nieco częściej określane są jako średnie (45%, wzrost o 3 punkty), rzadziej zaś jako dobre (38%, spadek o 4 punkty). W zasadzie nie zmieniła się liczba osób niezadowolonych ze swoich warunków bytu (17%).

Tabela 4

Jak Pan(i) ocenia obecne warunki materialne swojego gospodarstwa domowego? Czy są one:	Wskazania respondentów według terminów badań												
	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII
	2008						2009						
	w procentach												
– dobre	36	37	39	33	35	38	41	36	36	38	38	42	38
– ani dobre, ani złe	42	41	41	46	42	40	38	46	47	44	46	42	45
– złe	22	22	20	21	23	22	21	18	17	18	16	16	17

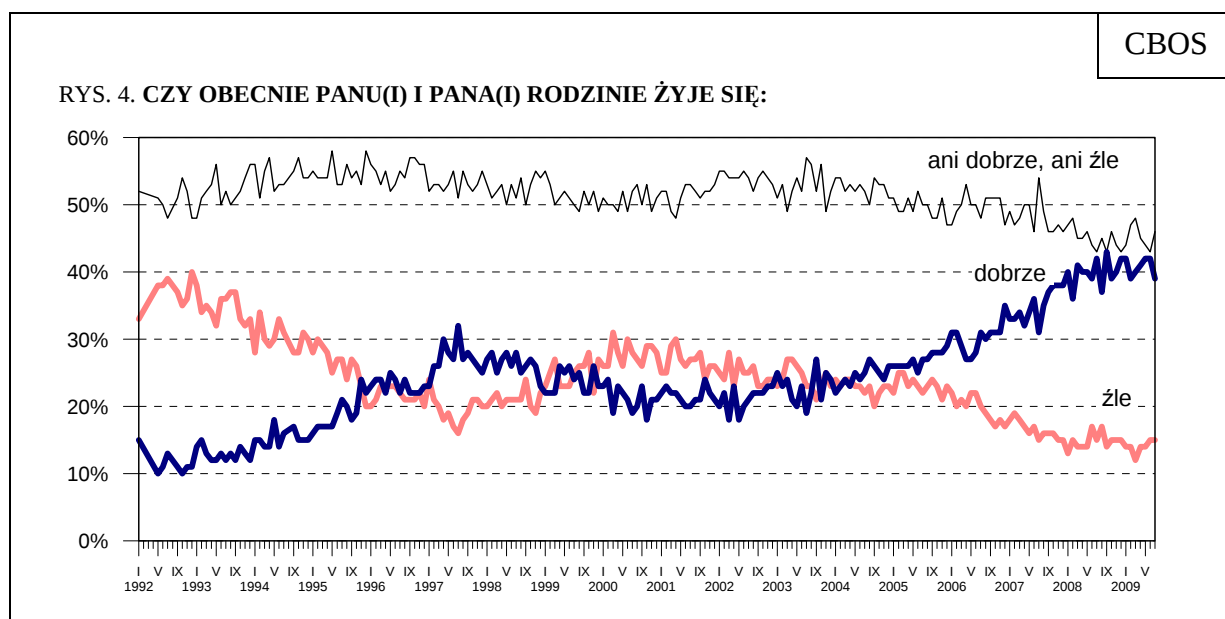

Do marca 1992 roku pytanie brzmiało: „Jak ocenia Pan(i) swoje (rodziny) obecne warunki materialne?“, a środkową kategorią skali było „średnie, przeciętne”

Nieznacznie zmieniły się opinie o **poziomie życia badanych i ich rodzin**. Obecnie nieco częściej niż w czerwcu jest on definiowany jako przeciętny (46%, wzrost wskazań o 3 punkty), a rzadziej jako dobry (39%, spadek o 3 punkty). Stabilny jest odsetek osób niezadowolonych z poziomu swojego życia (15%).

Tabela 5

Czy obecnie Panu(i) i Pana(i) rodzinie żyje się:	Wskazania respondentów według terminów badań												
	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII
	2008						2009						
	w procentach												
– dobrze	42	37	43	39	40	42	42	39	40	41	42	42	39
– ani dobrze, ani źle	43	45	43	46	44	43	44	47	48	45	44	43	46
– źle	15	17	14	15	15	15	14	14	12	14	14	15	15
Trudno powiedzieć	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

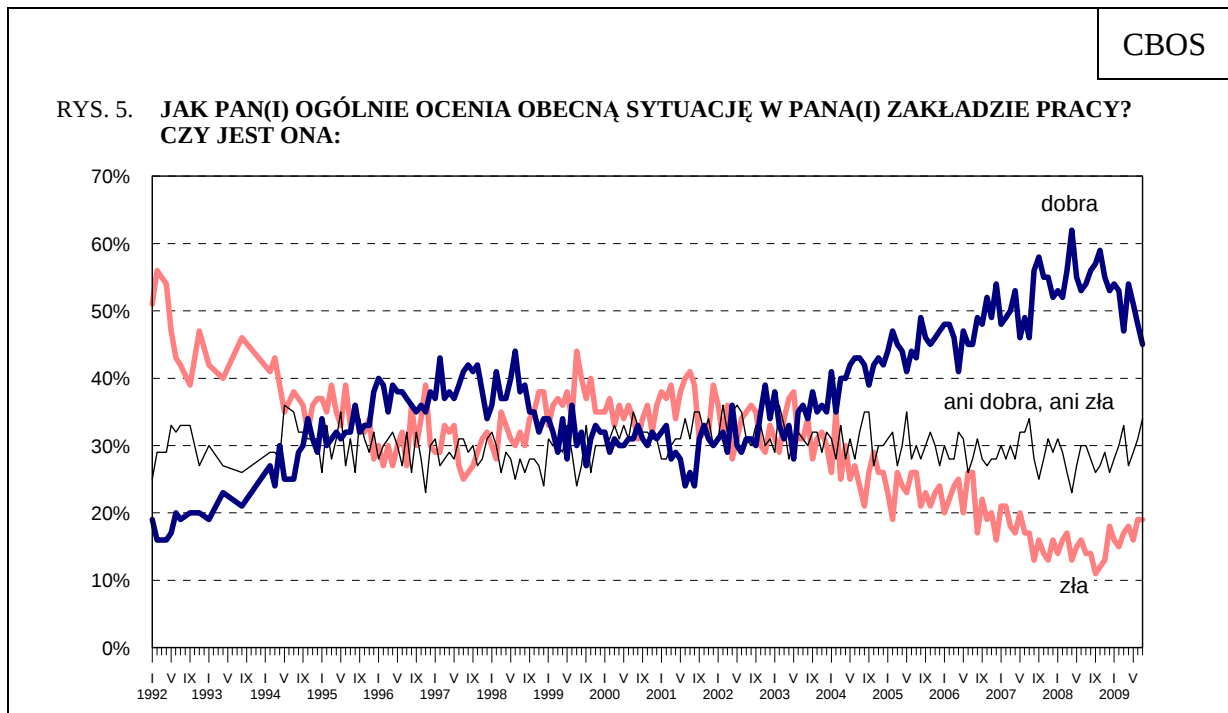
Pominięto „trudno powiedzieć”

Oceny zarówno sytuacji materialnej, jak i ogólnej jakości życia zależą w dużej mierze od wieku oraz wykształcenia ankietowanych. Osoby do 34 roku życia oraz respondenci mający co najmniej maturę przeważnie dobrze oceniają swoje warunki materialne i poziom życia, podczas gdy starsi i gorzej wykształceni najczęściej uznają je za przeciętne.

Pogorszyły się oceny **sytuacji w zakładach pracy**; obecnie jest ona postrzegana gorzej niż w dwóch poprzednich kwartałach. Od czerwca zmniejszył się odsetek osób zadowolonych z sytuacji w pracy (o 3 punkty, do 45%) i jednocześnie w takim samym stopniu przybyło określających ją jako przeciętną (o 3 punkty, do 34%). Nadal blisko co piąty respondent (19%) negatywnie ocenia sytuację w swoim zakładzie pracy.

Tabela 6

Jak Pan(i) ogólnie ocenia obecną sytuację w Pana(i) zakładzie pracy? Czy jest ona:	Wskaźania respondentów aktywnych zawodowo* według terminów badań												
	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII
	2008						2009						
	w procentach												
N*	544	536	498	527	482	470	507	485	458	512	529	501	547
– dobra	54	56	57	59	55	53	54	53	47	54	51	48	45
– ani dobra, ani zła	30	28	26	27	29	26	28	30	33	27	29	31	34
– zła	14	14	11	12	13	18	16	15	17	18	16	19	19
Trudno powiedzieć	2	2	5	2	3	3	2	2	3	1	4	2	2

Odpowiedzi osób aktywnych zawodowo. Pominięto „trudno powiedzieć”

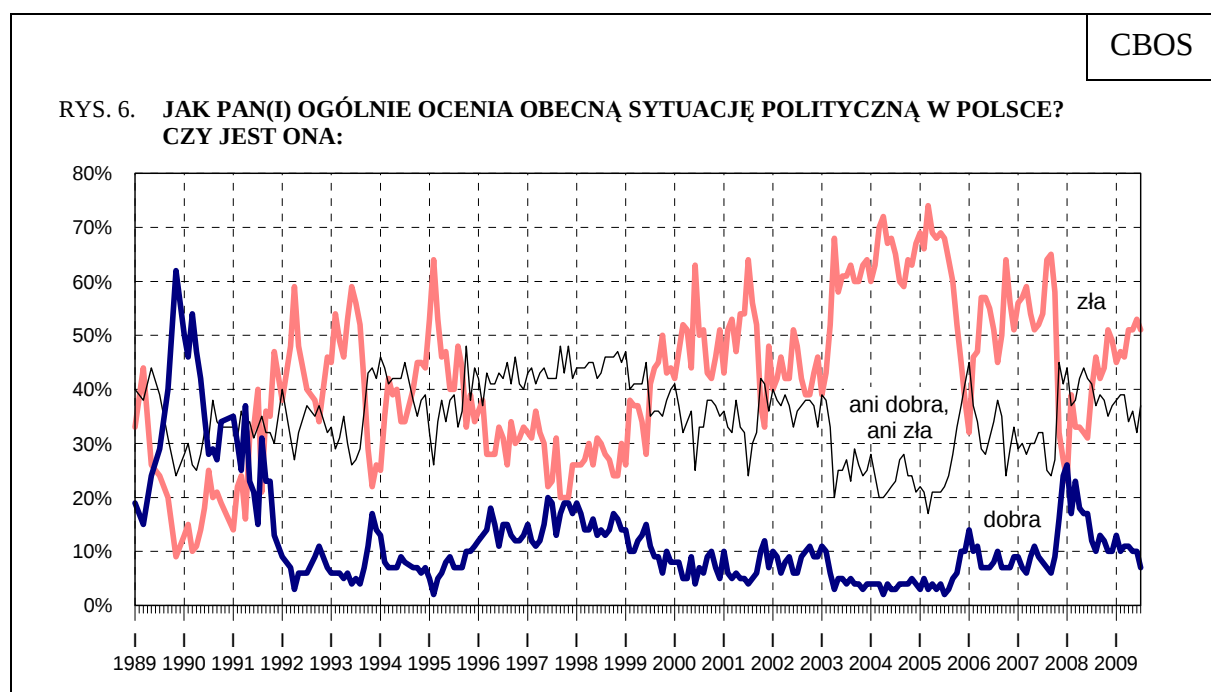
Im młodszy i lepiej wykształceni są respondenci, tym częściej korzystnie oceniają kondycję swoich zakładów pracy. Lepiej postrzegają ją również pracownicy administracyjno-biurowi, technicy i średni personel, relatywnie gorzej zaś rolnicy. Ponadto pozytywne opinie stosunkowo częściej niż inni wyrażają badani będący w dobrej sytuacji materialnej.

Ponad połowa Polaków (51%) uważa, że **sytuacja polityczna** w kraju jest zła. Obecnie więcej osób niż w czerwcu ocenia ją jako przeciętną (37%, wzrost o 5 punktów). Jednocześnie mniej jest respondentów zadowolonych z kondycji polskiej polityki (7%, spadek o 3 punkty); warto zaznaczyć, że odsetek ten jest najniższy od – mniej więcej – dwóch lat.

Spadek zaufania do sfery politycznej przekłada się w jakiejś mierze na deklarowaną frekwencję wyborczą².

Tabela 7

Jak Pan(i) ogólnie ocenia obecną sytuację polityczną w Polsce? Czy jest ona:	Wskazania respondentów według terminów badań												
	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII
	2008						2009						
	w procentach												
– dobra	12	10	13	12	10	10	13	10	11	11	10	10	7
– ani dobra, ani zła	41	37	39	38	35	37	38	39	39	34	36	32	37
– zła	40	46	42	44	51	49	45	47	46	51	51	53	51
Trudno powiedzieć	7	7	6	6	4	4	4	4	4	4	3	5	5

Pominięto „trudno powiedzieć”

Na percepcję życia politycznego mają wpływ preferencje partyjne ankietowanych. Zwolennicy PO, SLD i PSL przeważnie określają sytuację polityczną jako przeciętną, podczas gdy wyborcy PiS, a także osoby niezamierzające głosować w ewentualnych wyborach parlamentarnych w większości oceniają ją negatywnie.

² Zob. komunikat CBOS „Preferencje partyjne w lipcu”, lipiec 2009, oprac. A. Cybulska.

Tabela 8

Potencjalne elektoraty*	Jak Pan(i) ogólnie ocenia obecną sytuację polityczną w Polsce?			
	Dobra	Ani dobra, ani zła	Zła	Trudno powiedzieć
	w procentach			
PO	18	50	29	3
SLD**	11	51	38	0
PSL**	5	51	44	0
PiS	7	35	58	0
Niezamierzający głosować	4	30	62	4
* Określone na podstawie deklaracji głosowania w ewentualnych wyborach parlamentarnych				
** Odpowiedzi potencjalnych wyborców SLD oraz PSL należy traktować ostrożnie z powodu niewielkiej ich liczby w badanej próbie				

PRZEWIDYWANIA

Przewidywania dotyczące rozwoju **sytuacji w kraju w najbliższym roku** są niemal identyczne z czerwcowymi. Pesymiści stanowią niespełną jedną trzecią badanych (30%), połowa Polaków (51%) przewiduje, że sytuacja się nie zmieni, a zaledwie 14% spodziewa się poprawy.

Tabela 9

Jak Pan(i) sądzi, czy w ciągu najbliższego roku sytuacja w Polsce poprawi się, pogorszy czy też się nie zmieni?	Wskazania respondentów według terminów badań												
	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII
	2008						2009						
	w procentach												
Poprawi się	22	20	21	17	15	13	20	14	16	16	18	15	14
Nie zmieni się	48	47	54	55	54	50	44	40	40	47	49	50	51
Pogorszy się	21	22	18	23	25	31	30	41	40	30	28	30	30
Trudno powiedzieć	9	11	6	5	5	6	6	5	4	7	5	5	5

Prognozy rozwoju **sytuacji gospodarczej w kraju** są względnie stabilne. Nadal największa grupa badanych (49%) nie przewiduje zmian w tej dziedzinie, ponad jedna czwarta (27%) spodziewa się pogorszenia, a blisko co piąty (18%) – poprawy.

Tabela 10

Czy, Pana(i) zdaniem, w ciągu najbliższego roku sytuacja gospodarcza w Polsce:	Wskazania respondentów według terminów badań													
	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	
	2008						2009							
	w procentach													
– poprawi się	24	24	27	20	20	17	19	13	14	19	19	17	18	
– nie zmieni się	53	53	52	55	52	51	47	42	45	50	52	51	49	
– pogorszy się	14	14	14	17	21	25	27	37	35	26	23	26	27	
Trudno powiedzieć	9	9	7	8	7	7	6	8	6	5	6	6	6	

Od maja stabilne są prognozy **sytuacji materialnej gospodarstw domowych**. Większość Polaków (68%) uważa, że w najbliższej przyszłości ich warunki materialne się nie zmienią, a wśród pozostałych odsetki optymistów i pesymistów są takie same (po 16%).

Tabela 11

Jak Pan(i) sądzi, czy w ciągu najbliższego roku warunki materialne Pana(i) gospodarstwa domowego:	Wskazania respondentów według terminów badań													
	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	
	2008						2009							
	w procentach													
– poprawią się	21	17	22	18	19	21	22	16	12	16	17	16	16	
– pozostaną bez zmian	61	63	57	63	62	61	59	59	62	64	69	70	68	
– pogorszą się	18	20	21	19	20	18	19	25	26	20	14	14	16	
Trudno powiedzieć	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	

Pogorszyły się przewidywania dotyczące **poziomu życia respondentów i ich rodzin**. Wzrosła liczba obawiających się negatywnych zmian w tej dziedzinie (z 14% do 19%), ubyło zaś osób, które twierdzą, że poziom ich życia pozostanie taki sam (z 60% do 57%). Niemal co piąty badany (18%) liczy na poprawę w tym względzie.

Tabela 12

Jak Pan(i) sądzi, czy za rok Panu(i) i Pana(i) rodzinie będzie się żyło:	Wskazania respondentów według terminów badań													
	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	
	2008						2009							
	w procentach													
– lepiej	21	22	25	19	19	21	22	18	16	19	18	18	18	
– tak samo	54	53	52	56	56	54	52	53	56	57	58	60	57	
– gorzej	17	17	16	17	18	18	18	20	22	17	14	14	19	
Trudno powiedzieć	8	8	7	8	7	7	7	9	6	7	10	8	6	

Nieco lepsze niż w czerwcu są prognozy co do **sytuacji zakładów pracy**. O 5 punktów (do 22%) przybyło zatrudnionych przewidujących poprawę, co siódmy (14%) obawia się pogorszenia, natomiast najwięcej osób (59%) twierdzi, że sytuacja w ich zakładzie pracy nie ulegnie zmianie.

Tabela 13

Czy, Pana(i) zdaniem, w ciągu najbliższego roku sytuacja w Pana(i) zakładzie pracy:	Wskazania respondentów aktywnych zawodowo* według terminów badań												
	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII
	2008						2009						
	w procentach												
N*	544	540	503	528	483	471	507	487	461	513	531	501	547
– poprawi się	24	22	27	23	21	29	27	18	12	22	22	17	22
– pozostanie bez zmian	60	63	57	57	61	49	52	57	61	59	61	60	59
– pogorszy się	9	8	8	9	10	15	12	17	19	15	10	16	14
Trudno powiedzieć	7	7	8	10	8	7	9	8	8	4	7	7	5

Przewidywania dotyczące **sytuacji politycznej** nie odbiegają od ubiegłomiesięcznych. Większość Polaków (61%) nie spodziewa się zmian w jakości życia politycznego. Co piąty respondent (21%) przewiduje w tej sferze pogorszenie, a tylko 12% poprawę.

Tabela 14

Czy, Pana(i) zdaniem, w ciągu najbliższego roku sytuacja polityczna w Polsce:	Wskazania respondentów według terminów badań												
	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII
	2008						2009						
	w procentach												
– poprawi się	14	11	15	13	12	14	15	12	10	14	13	11	12
– nie zmieni się	61	63	61	62	60	59	60	58	61	59	62	61	61
– pogorszy się	15	16	16	17	20	20	17	22	22	21	20	21	21
Trudno powiedzieć	10	10	8	8	8	7	8	8	7	6	6	7	6

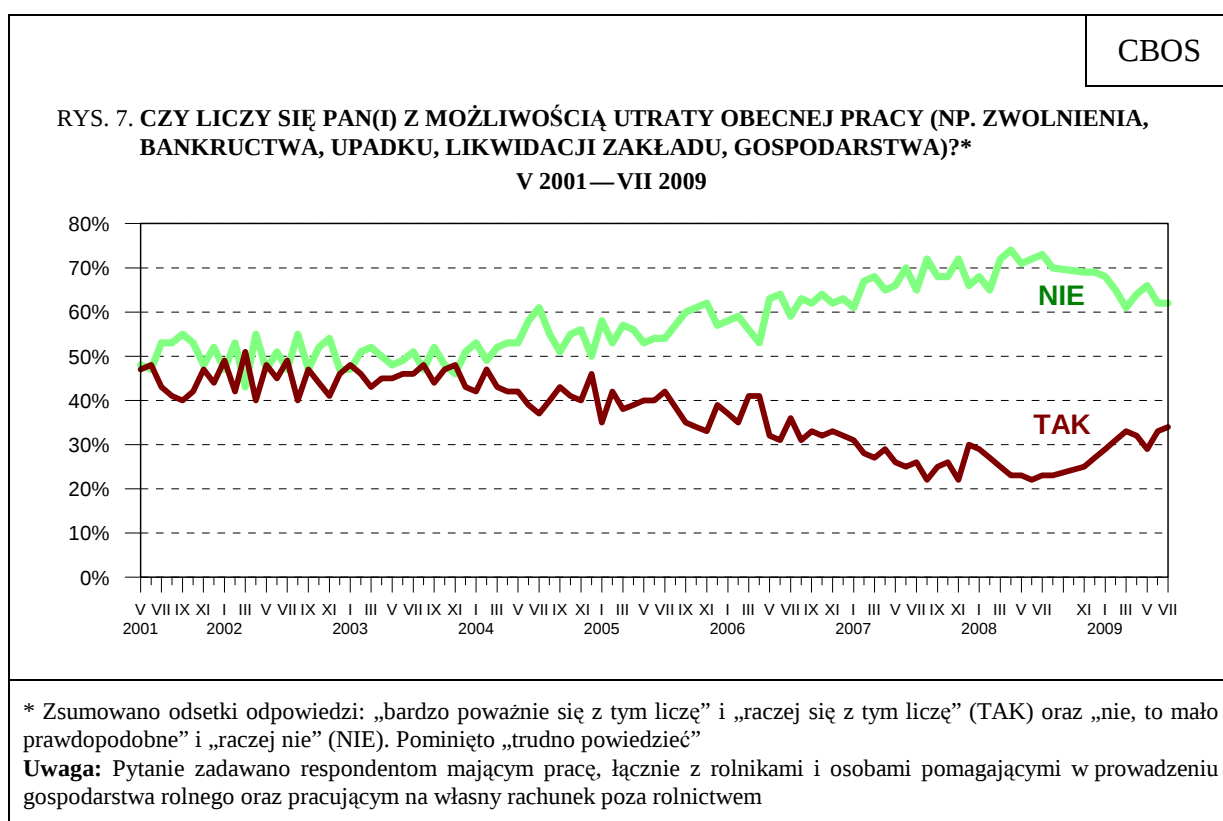
SYTUACJA NA RYNKU PRACY

Od czerwca nie zmienił się poziom **bezpieczeństwa zatrudnienia** w Polsce. Większość zatrudnionych (62%) nie obawia się utraty pracy, natomiast jedna trzecia (34%) bierze to pod uwagę.

Tabela 15

Czy liczy się Pan(i) z możliwością utraty obecnej pracy (np. zwolnienia, bankructwa, upadku, likwidacji zakładu, gospodarstwa itp.)?	Wskazania osób aktywnych zawodowo* według terminów badań																	
	XI '08 (N=483)		XII '08 (N=473)		I '09 (N=508)		II '09 (N=488)		III '09 (N=461)		IV '09 (N=513)		V '09 (N=531)		VI '09 (N=501)		VII '09 (N=547)	
	w procentach																	
Bardzo poważnie się z tym liczę	3	25	5	27	7	29	6	31	7	33	6	32	5	29	8	33	9	34
Raczej tak	22		22		22		25		26		26		24		25		25	
Raczej nie	36	69	37	69	37	68	39	65	33	61	35	64	35	66	33	62	34	62
Nie, to mało prawdopodobne	33		32		31		26		28		29		31		29		28	
Trudno powiedzieć	5	5	4	4	3	3	4	4	6	6	4	4	5	5	5	5	4	4

* Dotyczy osób zatrudnionych, także rolników oraz emerytów i rencistów pracujących w niepełnym wymiarze godzin

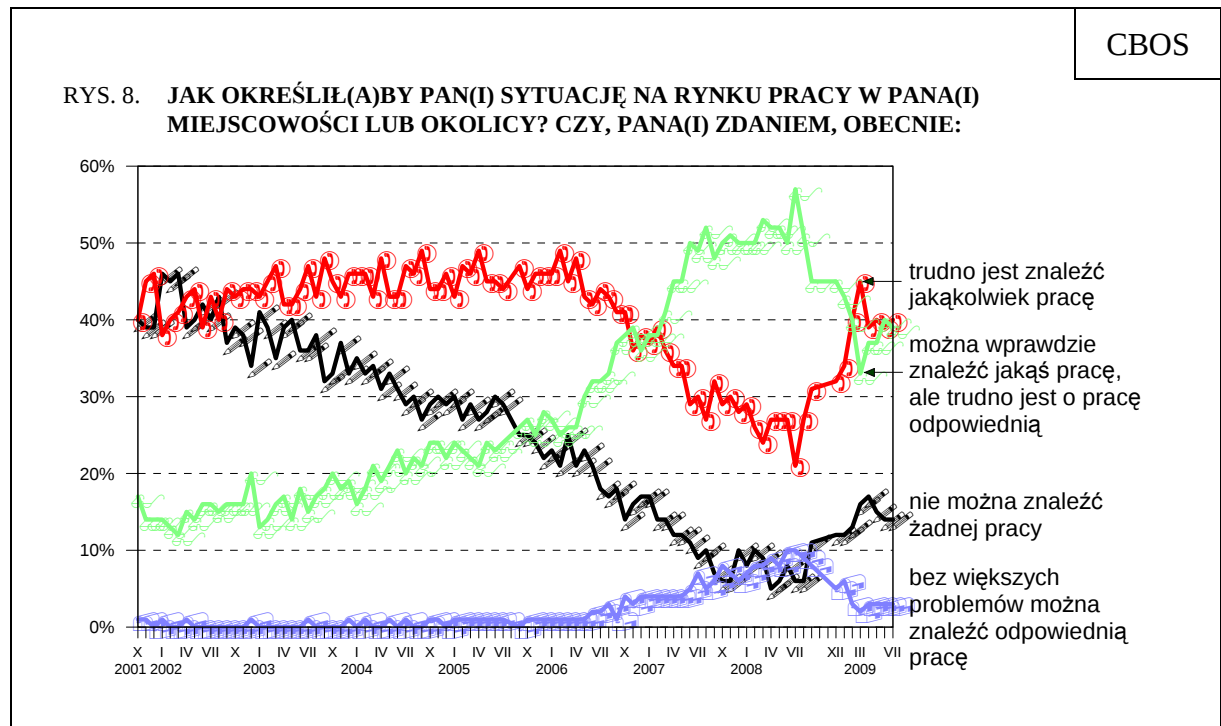

Poczucie zagrożenia utratą pracy odnotowujemy przede wszystkim w grupie robotników wykwalifikowanych i niewykwalifikowanych, natomiast wyższy poziom bezpieczeństwa zatrudnienia – wśród rolników, osób pracujących na własny rachunek oraz pracowników administracyjno-biurowych.

Takie same jak w ubiegłym miesiącu są również opinie o **sytuacji na lokalnych rynkach pracy**. Ponad połowa Polaków (54%) sądzi, że w ich okolicy praca jest trudno dostępna lub też – że nie ma jej wcale. Mniej więcej dwie piąte dorosłych (42%) ocenia, że na lokalnym rynku nie ma problemów z miejscami pracy.

Tabela 16

Jak określił(a)by Pan(i) sytuację na rynku pracy w Pana(i) miejscowości lub okolicy? Czy, Pana(i) zdaniem, obecnie:	Wskazania respondentów według terminów badań							
	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII
	2008	2009						
	w procentach							
– bez większych problemów można znaleźć odpowiednią pracę	5	6	3	2	3	3	3	3
– można wprawdzie znaleźć jakąś pracę, ale trudno jest o pracę odpowiednią	45	43	40	33	37	37	40	39
– trudno jest znaleźć jakąkolwiek pracę	32	34	40	45	39	40	39	40
– nie można znaleźć żadnej pracy	12	12	13	16	17	15	14	14
Trudno powiedzieć	6	4	4	4	4	4	4	4

Pominięto „trudno powiedzieć”

W stosunku do czerwca nieco zmalała liczba Polaków zadowolonych z poziomu życia swoich rodzin, przybyło zaś tych, którzy określają go jako przeciętny. Niemniej z dłuższej perspektywy czasowej oceny sytuacji materialnej są raczej stabilne. Na tle poprzednich pomiarów relatywnie gorsza wydaje się sytuacja w zakładach pracy. Wprawdzie przeważają w tej dziedzinie opinie pozytywne, ale grupa tych, którzy je wyrażają, stopniowo – od kilku miesięcy – się zmniejsza. W tej sferze jednak Polacy są większymi optymistami niż miesiąc temu – przybyło bowiem zatrudnionych, którzy przewidują poprawę sytuacji w swoim zakładzie pracy.

Opracował
Michał FELIKSIAK

A N E K S

Tabela 1

		Czy, ogólnie rzecz biorąc, sytuacja w naszym kraju zmierza w dobrym czy też w złym kierunku?			Liczba osób
		W dobrym	W złym	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		26	59	15	1122
Płeć	Mężczyźni	30	58	13	535
	Kobiety	23	61	16	588
Wiek	18-24 lata	31	53	17	156
	25-34	32	58	10	212
	35-44	19	62	19	162
	45-54	33	56	12	201
	55-64	20	67	13	188
	65 lat i więcej	23	59	18	203
Miejsce zamieszkania	Wieś	19	65	16	419
	Miasto do 20 tys.	20	67	13	154
	20-100 tys.	35	51	14	211
	101-500 tys.	35	49	16	183
Wykształcenie	501 tys. i więcej mieszk.	30	59	12	155
	Podstawowe	17	65	18	286
	Zasadnicze zawodowe	17	68	15	287
	Średnie	31	57	12	385
Grupa społ.-zaw. pracujący	Wyższe	47	39	14	164
	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	48	41	11	93
	Średni personel, technicy	40	50	11	42
	Pracownicy adm.-biurowi	39	50	11	85
Bierni zawodowo	Pracownicy usług	25	62	14	73
	Robotnicy wykwalifikowani	17	73	10	137
	Robotnicy niewykwalifik.	15	67	18	61
	Rolnicy	12	74	14	56
Pracuje w:	Pracujący na własny rach.	30	52	18	38
	Renciści	30	51	19	87
	Emeryci	22	60	18	243
	Uczniowie i studenci	36	43	21	81
Dochody na jedną osobę	Bezrobotni	17	76	7	77
	Gospodynie domowe i inni	22	63	15	49
	inst. państw., publicznej	38	51	11	147
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	26	63	11	76
Ocena własnych war. mater.	sekt. pryw. poza rolnict.	28	59	13	274
	prywatnym gosp. rolnym	14	66	20	50
	Do 500 zł	13	74	13	234
	501-750	24	58	18	187
Udział w prakt. religijnych	751-1000	28	62	9	190
	1001-1500	31	50	19	163
	Powyżej 1500 zł	47	43	10	135
	Złe	12	74	14	195
Poglądy polityczne	Średnie	19	65	16	505
	Dobre	42	45	13	422
	Kilka razy w tygodniu	14	67	19	69
	Raz w tygodniu	26	58	16	553
Poglądy polityczne	1-2 razy w miesiącu	26	63	10	170
	Kilka razy w roku	25	61	14	204
	W ogóle nie uczestniczy	37	51	12	126
	Lewica	26	64	10	150
Poglądy polityczne	Centrum	26	60	14	336
	Prawica	34	57	9	362
	Trudno powiedzieć	16	59	25	273

Tabela 2

		Jak Pan(i) ogólnie ocenia obecną sytuację gospodarczą w Polsce? Czy jest ona:				Liczba osób
		dobra	ani dobra, ani zła	zła	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	
Ogółem		14	40	44	2	1125
Płeć	Mężczyźni	16	40	42	2	535
	Kobiety	12	40	45	3	590
Wiek	18-24 lata	15	45	37	2	156
	25-34	20	43	36	1	212
	35-44	9	42	45	3	163
	45-54	14	41	41	3	201
	55-64	9	35	54	2	189
	65 lat i więcej	13	33	48	5	204
Miejsce zamieszkania	Wieś	12	38	46	4	421
	Miasto do 20 tys.	13	36	50	1	154
	20-100 tys.	14	40	44	2	212
	101-500 tys.	17	41	40	2	183
Wykształcenie	501 tys. i więcej mieszk.	16	46	35	3	155
	Podstawowe	9	35	52	4	288
	Zasadnicze zawodowe	10	35	51	4	287
	Średnie	16	43	39	1	385
Wykształcenie	Wyższe	24	50	27		165
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	22	49	28		94
	Średni personel, technicy	21	32	47		42
	Pracownicy adm.-biurowi	17	48	32	3	85
	Pracownicy usług	16	42	42		73
	Robotnicy wykwalifikowani	6	36	53	5	137
	Robotnicy niewykwalifik.	15	47	36	2	61
	Rolnicy	13	28	57	2	56
	Pracujący na własny rach.	13	54	31	2	38
Bierni zawodowo	Renciści	16	36	46	2	88
	Emeryci	12	35	49	4	244
	Uczniowie i studenci	21	45	31	3	81
	Bezrobotni	4	47	47	1	77
	Gospodynie domowe i inni	10	28	59	3	49
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	16	48	34	2	148
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	18	38	42	3	76
	sekt. pryw. poza rolnict.	15	44	40	1	274
	prywatnym gosp. rolnym	10	37	51	3	50
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	11	31	55	3	234
	501-750	13	37	47	2	187
	751-1000	12	41	46	1	191
	1001-1500	14	49	36	1	163
	Powyżej 1500 zł	20	54	24	2	136
Ocena własnych war. mater.	Złe	7	22	68	4	195
	Średnie	9	40	48	3	506
	Dobre	23	48	28	1	423
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	18	22	54	6	69
	Raz w tygodniu	13	40	45	3	556
	1-2 razy w miesiącu	12	47	38	2	170
	Kilka razy w roku	16	39	44	1	204
	W ogóle nie uczestniczy	15	42	41	2	126
Poglądy polityczne	Lewica	15	35	48	2	150
	Centrum	12	45	42	1	337
	Prawica	18	39	42	1	362
	Trudno powiedzieć	10	37	45	7	275

Tabela 3

		Jak Pan(i) ocenia obecne warunki materialne swojego gospodarstwa domowego? Czy są one:			Liczba osób
		złe	ani dobre, ani złe	dobre	
		%	%	%	
Ogółem		17	45	38	1125
Płeć	Mężczyźni	18	42	41	535
	Kobiety	17	48	35	590
Wiek	18-24 lata	7	33	60	156
	25-34	10	40	50	212
	35-44	22	41	37	163
	45-54	15	49	36	201
	55-64	25	52	23	189
	65 lat i więcej	24	53	23	204
Miejsce zamieszkania	Wieś	22	47	31	421
	Miasto do 20 tys.	15	54	31	154
	20-100 tys.	13	49	38	212
	101-500 tys.	12	38	50	183
	501 tys. i więcej mieszk.	19	35	47	155
Wykształcenie	Podstawowe	27	51	22	288
	Zasadnicze zawodowe	23	51	26	287
	Średnie	11	42	47	385
	Wyższe	7	29	64	165
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	7	27	66	94
	Średni personel, technicy	6	28	66	42
	Pracownicy adm.-biurowi	7	33	60	85
	Pracownicy usług	10	49	41	73
	Robotnicy wykwalifikowani	20	49	32	137
	Robotnicy niewykwalifik.	28	55	17	61
	Rolnicy	28	46	26	56
	Pracujący na własny rach.	10	32	58	38
Bierni zawodowo	Renciści	29	58	14	88
	Emeryci	19	57	23	244
	Uczniowie i studenci	5	26	69	81
	Bezrobotni	33	46	22	77
	Gospodynie domowe i inni	16	43	41	49
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	10	32	58	148
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	6	53	41	76
	sekt. pryw. poza rolnict.	13	40	47	274
	prywatnym gosp. rolnym	27	42	31	50
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	39	42	19	234
	501-750	24	53	23	187
	751-1000	12	55	34	191
	1001-1500	7	47	47	163
	Powyżej 1500 zł	3	20	78	136
Ocena własnych war. mater.	Złe	100			195
	Średnie		100		506
	Dobre			100	423
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	29	44	27	69
	Raz w tygodniu	16	47	37	556
	1-2 razy w miesiącu	16	47	36	170
	Kilka razy w roku	15	44	41	204
	W ogóle nie uczestniczy	25	34	42	126
Poglądy polityczne	Lewica	21	39	40	150
	Centrum	16	45	39	337
	Prawica	13	44	42	362
	Trudno powiedzieć	23	49	28	275

Tabela 4

		Jak Pan(i) ogólnie ocenia obecną sytuację w Pana(i) zakładzie pracy? Czy jest ona:				Liczba osób
		dobra	ani dobra, ani zła	zła	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	
Ogółem		45	34	19	2	547
Płeć	Mężczyźni	44	35	19	2	296
	Kobiety	46	33	19	2	251
Wiek	18-24 lata	73	20	3	4	53
	25-34	52	35	13	1	164
	35-44	37	31	31	2	126
	45-54	38	41	18	3	141
	55-64	33	32	32	3	57
	65 lat i więcej	27	55		19	5
Miejsce zamieszkania	Wieś	36	36	24	4	183
	Miasto do 20 tys.	47	35	16	3	69
	20-100 tys.	50	27	23		114
	101-500 tys.	58	32	8	1	95
	501 tys. i więcej mieszk.	40	39	19	3	86
Wykształcenie	Podstawowe	34	29	30	7	42
	Zasadnicze zawodowe	34	44	20	2	158
	Średnie	50	31	17	2	221
	Wyższe	52	28	19	1	126
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	51	25	24		91
	Średni personel, technicy	67	10	20	3	41
	Pracownicy adm.-biurowi	55	40	5		77
	Pracownicy usług	46	35	17	2	71
	Robotnicy wykwalifikowani	41	35	21	3	125
	Robotnicy niewykwalifik.	39	45	13	3	53
	Rolnicy	14	37	45	5	40
	Pracujący na własny rach.	31	49	16	3	37
Bierni zawodowo	Emeryci	31	69			2
	Uczniowie i studenci	80			20	6
	Bezrobotni	48		52		2
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	51	30	18	1	148
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	36	40	20	5	76
	sekt. pryw. poza rolnict.	49	34	15	2	274
	prywatnym gosp. rolnym	14	37	44	6	49
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	28	34	34	4	95
	501-750	39	36	22	2	86
	751-1000	57	32	11		87
	1001-1500	47	37	14	1	85
	Powyżej 1500 zł	50	30	17	3	96
Ocena własnych war. mater.	Złe	25	28	43	4	68
	Średnie	36	41	21	3	220
	Dobre	58	30	11	1	258
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	67	23	10		16
	Raz w tygodniu	44	34	21	2	251
	1-2 razy w miesiącu	43	38	16	3	100
	Kilka razy w roku	44	35	19	2	127
	W ogóle nie uczestniczy	50	27	20	2	53
Poglądy polityczne	Lewica	47	23	28	1	75
	Centrum	42	41	16	1	173
	Prawica	49	32	16	2	189
	Trudno powiedzieć	40	32	23	5	110